

UN BON MOMENT PER A LA NARRATIVA VALENCIANA

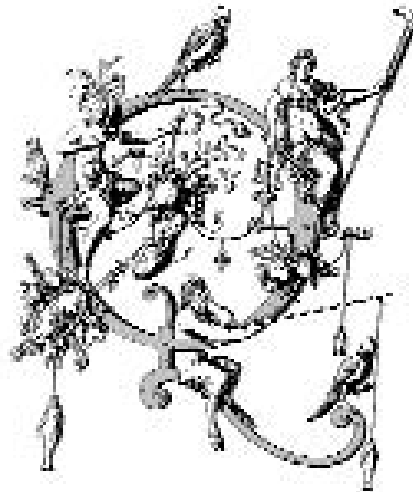
Francesc Calafat

En els últims temps la narrativa valenciana ha crescut en nombre d'autors i en diversitat de temes i estils, encara que la falta d'una vida literària completa oculte la vitalitat que mostren els autors valencians. L'escassa presència dels creadors valencians en la vida pública pot fer semblar que el panorama valencià és molt dispers i irregular. És cert que noms representatius dels anys setanta i de promocions posteriors fa temps que estan en silenci. Però no és

menys cert que noms tan significatius com J. Francesc Mira, Josep Piera, Josep Franco i Ferran Torrent mantenen un ritme regular de producció i que han consolidat en els darrers temps una obra respectable. I, el que és més important encara, en poc temps s'hi ha sumat un nombre significatiu de noms nous. I ara pense en Josep Palomero, Josep Escartí, Xulio Ricardo Trigo, Martí Domínguez Romero, Francesc Bodí, Vicent Borràs, Ramon Guillem i Maite Coves.

La situació actual és un veritable test tant per als escriptors com per a la societat literària en general, perquè la cultura valenciana en català viu un estat d'alerta preocupant, que sol provocar un pessimisme bastant generalitzat. Però no hem d'oblidar que ara es donen unes condicions impensables fa uns anys: l'existència d'una infraestructura estimable, la possibilitat de publicar a Barcelona, i la presència d'un lector potencial jove important. Davant un panorama tan fràgil l'únic aval que tenen els escriptors per reclamar l'atenció és la qualitat.

Crec, sense exagerar, que els narradors valencians en aquests instants ofereixen uns productes literaris d'un nivell gens menyspreable. Des d'aquesta òptica val la pena parlar seriosament de les obres següents, publicades en els darrers tres anys. Començaré amb un títol que es mou al marge de la novel·la, *Seducions de Marràqueix* (1996), de Josep Piera, que ens transmet les sorpreses que li desperten els paisatges i

els habitants d'aquells àmbits tan pròxims i alhora tan allunyats de nosaltres. En el territori de la novel·la estricta, hem de ressaltar *La mirada del tafur* (1997) i *L'illa de l'holandès* (1998), que amplien els referents del seu particular univers literari i mostren la progressiva solidesa narrativa de Ferran Torrent. En l'àmbit de la ficció històrica cal destacar *Espècies perdudes* (1997), de Josep Escartí, que a través d'una acurada prosa ens condueix al segle

XVIII, i *El tatuatge dels apàtrides* (1997), de Josep Palomero, que pinta un període convuls de la història europea i que té com màxim reclam l'emperadriu Sissi. En un temps més pròxim al lector, tenim el notable personatge femení que Francesc Bodí construeix a *Guerres perdudes* (1997), relat emotiu dels anys difícils de la guerra. Una energia considerable inverteix Josep Franco en l'elaboració de *Les potències de l'ànima* (1998) per tal de traçar a través dels vaivens personals d'un psiquiatre un retrat amarg i irònic de la societat valenciana dels últims anys del franquisme i dels primers anys de la transició.

De tots els llibres publicats en els últims anys, m'atrauen especialment, tres títols: *Borja Papa* (1996), una esplèndida novel·la de Joan Francesc Mira, que amb estil d'altura ens submergeix en la portentosa mort d'Alexandre VI; *Les confidències del comte Buffon* (1997), la primera novel·la de Martí Domínguez Romero, una notable ficció que ens transporta al món de la il·lustració a través de la mirada i la veu del naturalista francès; i, per últim, una novel·la breu d'Ignasi Mora, *Mela*, que amb un lirisme de tonalitats màgiques explora els àmbits de l'amor pur.

Aquest tast em sembla suficient per abonar l'opinió que la narrativa valenciana passa per un moment de bona salut i els darrers anys han donat títols de mèrit i mostres d'un vigor que permeten, pel cap baix, un raonable optimisme.

